

Asia: VN/13440/2019

Lausuntopyyntö valtiovarainministeriön asetuksessa säädettäviin kunnan taloustietojen toimittamiseen sovellettaviin tietosisältöihin ja teknisiin kuvauksiin esitettävistä muutoksista koskien tilikautta 2022

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa yleisen lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Tähän mennessä toteutettu raportointi on aiheuttanut kunnille merkittävästi kustannuksia sekä sitonut henkilöstön työaika. Raportointikokonaisuuksien avaaminen uudelleen muutoksille heti yhden raportointikierroksen jälkeen tulee aiheuttamaan kunnille ylimääräistä työtä ja kustannuksia. Muutosten ja niiden taustalla olevien tietotarpeiden tulisi olla aina erittäin hyvin perusteltuja ja hyvissä ajoin tiedotettuja, jotta tarvittavat muutokset järjestelmiin ja laskentatunnisteisiin saadaan vietyä läpi.

Tietosisältöihin nyt esitetyt lisäykset ja muutokset aiheuttavat lukuisia muutostarpeita jo toteutettuihin automatisoituihin raportointikokonaisuuksiin. Vuotta 2021 koskevat raportointikokonaisuudet, joiden raportointi tapahtuu vasta vuoden 2022 puolella ovat osin vielä toteutusvaiheessa ja ne joudutaan nyt rakentamaan yhtä raportointikertaa varten vanhalla taksonomiamallilla.

Toivottavaa olisi, että vuoden 2021 taksonomiamallia käytettäisiin vielä vuoden 2022 raportoinnissa. Mikäli hyvinvointialueuudistus toteutuu vuoden 2023 alusta lukien, joudutaan raportointikokonaisuuksiin tekemään siinä yhteydessä väistämättä muutoksia. Yksittäistä palveluluokkaa ei pidä päivittää raportointikokonaisuuteen vain yhden kalenterivuoden käyttöön. Lisäksi toivottavaa olisi, että esityksen kaltaisia muutoksia ei jatkossakaan tehtäisi vuosittain.

Muutokset palveluluokitukseen

Käytättehän lausuessanne muutosesityksen numeroa liitteestä 1.

Liitteen 1 kohdat 37-39; 44-52; 58

Uusien palveluluokkien lisääminen ja poistaminen edellyttää muutoksia KKTP-raportointikokonaisuuden tietosisältöjen tuottamiseen. Kaupungin kirjanpitojärjestelmä ei mahdollista palveluluokan ottamista osaksi laskentatunnisteita, jonka vuoksi palveluluokkaraportti

tuotetaan erillislaskennan kautta. Laskentamalliin liittyy useita erilaisia laskentasääntöjä, jolloin uusien palveluluokkien lisääminen ja vanhojen poistaminen edellyttää aina laskentamallin korjaamista ja testaamista. Toivottavaa on, että palveluluokat eivät muuttuisi jatkossa vuosittain.

Muutokset eri raportointikokonaisuuksien tietosisältöihin

Käytättehän lausuessanne muutosesityksen numeroa liitteestä 1.

Liitteen 1 kohta 66:

Ehdotetuista vaihtoehdoista kannatettavampi on malli, jossa sallitaan, että palveluluokakohtaisen esiopetuksen kustannukset poikkeavat TOTT-raportoinnin kustannuksista ja 5-vuotiaiden esiopetuksen kokeilun kustannukset voidaan raportoida TOTT-raportointikokonaisuudessa osana muun esiopetuksen kustannuksia. TOTT-raportoinnin automatisointiin liittyy jo nykyisen tietosisällön laajuudessa lukuisia haasteita ja 5-vuotiaiden esiopetuksen kokeilun kustannusten erottaminen toimintotasolla muusta esiopetuksesta monimutkaistaa laskentamallia entisestään.

Liitteen 1 kohta 67:

Muutoksen kuvauksesta ei käy riittävän selkeästi ilmi, mitä ollaan muuttamassa ja mitä kustannuksia VOS-pohjaan kuulumattomilla kustannuksilla tarkoitetaan perusopetuksen yhteydessä. Mikäli tällä tarkoitetaan 5-vuotiaiden esiopetuksen kokeiluun liittyviä kustannuksia, niin toivottavaa on, että ko. kustannukset voidaan raportoida TOTT-raportointikokonaisuudessa osana varsinaisen esiopetuksen kustannuksia.

Liitteen 1 kohdat 72-77; 82-83

Esitettyjen muutosten johdosta vuoden 2021 raportointia varten luotuihin raporttipohjiin joudutaan tekemään useita rivimuutoksia. Raportointirytmi, jossa uuden vuoden raportointi alkaa ennen edellisen vuoden raportoinnin päättymistä aiheuttaa näiden muutosten seurauksena myös raporttien versiointitarpeen. Muutoksia ei ole siten mahdollista toteuttaa suoraan jo olemassa oleviin raportteihin.

Kaupungilla on käytössä omat erilliset kirjanpidon tilit, joiden JHS-tilivastaavuutta ylläpidetään kirjanpitojärjestelmässä. Raportoinnin automatisoinnin toteutuksessa on lähdetty siitä, että tilivastaavuudet saadaan osaksi raportointia suoraan kirjanpitojärjestelmästä. Raportointirytmi, jossa uuden vuoden raportointi alkaa ennen edellisen vuoden raportoinnin päättymistä aiheuttaa esitetyistä muutoksista johtuen erillisen versiointitarpeen myös JHS-tilivastaavuuksille.

Muutokset teknisiin määritteisiin ja pakollisuuksiin

Käytättehän lausuessanne muutosesityksen numeroa liitteestä 1.

Liitteen 1 kohdat 20-22

Kaupungille luotu raportointimalli hyödyntää tällä hetkellä taksoniapaketin yhteydessä olevaa tiedostoa (Required) pakollisista raportoitavista kentistä. Toivottavaa on, että vastaavaa tiedostoa ylläpidetään myös jatkossa ja tietokenttien pakollisuuksiin tulevat muutokset huomioidaan ko. tiedostossa.

Liitteen 1 kohdat 25-27

Koska kyseisiä tietoja ei tarvita, on toivottavaa, että niitä ei edellytetä myöskään vuoden 2021 raportoinnissa. Vuoden 2021 raportoinnin ohjeistukseen tulisi siten lisätä maininta, että kyseiset kentät voidaan toimittaa nolla-arvoilla. TOTT-raporttikokonaisuuden tietojen automatisointiin liittyy lukuisia haasteita ja toivottavaa on, ettei kunnilta edellytetä sellaisten tietojen raportointia myöskään vuodelta 2021 joille ei ole tarvetta tai jotka ovat virheellisesti merkitty pakollisina toimitettaviksi tiedoiksi.

TOTT-raportointikokonaisuuteen on vaihdettu kenttänumerot vuoden 2022 raportointiin. Mikäli raportointikokonaisuuksien tietosisällöt eivät muutu, ei kenttänumeroita tule vaihtaa eri vuosien raportointeihin. Kenttänumeroiden muutokset aiheuttavat lisätyötä ja muutostarvetta jo luotuihin raportointipohjiin ja sitä kautta lisäkustannuksia.

Uudet tietotarpeet ja raportointikokonaisuut sekä niiden aiheuttamat laajennukset muihin raportointikokonaisuuksiin

Käytättehän lausuessanne muutosesityksen numeroa liitteestä 1.

Liitteen 1 kohdat 78-81

Kaupungin toiminnassa sellainen kulttuurifestivaaleihin luettava toiminta, jota raportointi ymmärtämyksemme mukaan koskisi, on hyvin vähäistä. Kunnilta edellytetyt tilastovaatteet ovat lisääntyneet merkittävästi uudistuksen myötä ja toivottavaa on, että kaikki kerättävät tiedot ovat todella olennaisia ja tarkoituksenmukaisia. Tämän erillistiedon kerääminen aiheuttaa kunnalle työaikaan ja järjestelmiin liittyviä lisäkustannuksia. Kulttuuritapahtuman käsitettä ja sisältöä on myös tarpeen täsmentää.

Liitteen kohta 86

Kuntien on tullut eriyttää Kilpailulain 30 d nojalla markkinoilla tapahtuva taloudellinen toimintansa ensimmäistä kertaa vasta vuoden 2020 tilinpäätöksessä. Eriyttämisvelvollisuus on ollut uusi asia ja ohjeet kuntakentälle eriytettävän toiminnan sisällöstä ovat olleet osin puutteellisia, mikä on vaikeuttanut laskelmien laatimista sekä toimintojen eriyttämistä yhdenmukaisesti eri kunnissa. Eriytettävät toiminnot ovat koskeneet sekä kunnan liikelaitoksen sisällä tapahtuvaa toimintaa että kunnan toimialoilla tapahtuvaa toimintaa.

Laskelmia ei saada suoraan kirjanpidosta vaan ne ovat jokaisen eriytettävän toiminnan osalta vaatineet erillistä excel-laskentaa kustannusten kohdentamisen osalta. Eriytettyjen laskelmien muuttaminen kunnan liikelaitoskaavaan on työlästä ja eikä vaadittua raportointia ole mahdollista

toteuttaa automatisoidusti ilman erillisten manuaalisten syöttöpohjien rakentamista. Tämä aiheuttaa suhteettoman paljon käsityötä sekä järjestelmäkustannuksia. Tämän ei pitäisi olla automaattisen talousraportoinnin tavoite, etenkin kun kyse on tavoitteen kannalta epäolennaisesta, ei-lakisääteisestä tietotarpeesta. Lisäksi katsomme eriyttämiskaavan liikevaihtorajan 40 000 euroa olevan epäolennainen kunnan tulopohjan kokoon suhteutettuna.

Lind Päivi
Jyväskylän kaupunki